



โรงพยาบาลหนองคาย

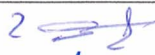


วิธีปฏิบัติ

เลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘

เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)



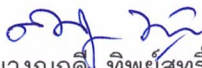
Tuberculosis

เอกสารควบคุม

	ชื่อ-สกุล	ลายมือชื่อ	วัน เดือน ปี
จัดเตรียมโดย	นางสาวภาฝัน โทวันนัง		๒๙ มิ.ย. ๒๕๖๖
ทบทวนโดย	นางวริศรา เป้าหนู		๒๙ มิ.ย. ๒๕๖๖
อนุมัติโดย	นางณฤดี ทิพย์สุทธิ		๒๙ มิ.ย. ๒๕๖๖

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๒/๑๐
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้	๒๙ มิ.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)		

ตารางการแก้ไข

แก้ไขครั้งที่ (วันที่เริ่มบังคับใช้)	รายละเอียดที่ แก้ไข / เหตุผลที่แก้ไข	จัดเตรียมโดย	ทบทวนโดย	อนุมัติโดย
ฉบับที่ A (๑ มกราคม ๒๕๖๖)	ออกฉบับใหม่ ครั้งแรก	 นางสาวภาฝัน โทวันนัง	 นางวริศรา เบ้านุ	 นางณฤดี ทิพย์สุทธิ

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๓/๑๐
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้	๒๙ มิ.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)		

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการประเมิน วางแผน ดูแลตามปัญหาและความต้องการ ตั้งแต่การพยาบาลแรกรับ การพยาบาลขณะอยู่ห้องแยก จนถึงระยะก่อนจำหน่ายผู้ป่วย

๒. เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรทางการแพทย์ปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคได้ถูกต้อง

๒. ขอบเขต

ผู้ป่วยวัณโรค(TB)ที่พักรักษาในตึก Cohort ward ชั้น ๑

๓. คำจำกัดความ

วัณโรค (Tuberculosis หรือ TB) เป็นโรคติดต่อที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย Mycobacterium tuberculosis โดยทั่วไปแล้วผู้ที่ติดเชื้อวัณโรคมักไม่แสดงอาการใดๆ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นที่ปอด เนื่องจากเชื้อแบคทีเรียนี้จะติดต่อผ่านระบบทางเดินหายใจ จึงทำให้เชื้อเข้าปอดได้ง่ายที่สุด

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

๕.๑ แพทย์ ทำหน้าที่ ประเมินอาการ อาการแสดงของผู้ป่วย วางแผน สั่งการ ติดตามการรักษา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการ การรักษา พยากรณ์โรค และโอกาสเกิดความเสี่ยง แก่ผู้ป่วยและญาติ

๕.๒ พยาบาลวิชาชีพ ประเมินอาการ อาการแสดงของผู้ป่วย ติดตามอาการ ให้การพยาบาลตามแผนการรักษาและแผนการพยาบาล และให้ข้อมูลเกี่ยวกับอาการ แผนการพยาบาลและข้อมูลอื่นๆ แก่ผู้ป่วยและญาติ

๕.๓ NON RN ทำหน้าที่ ช่วยวัดสัญญาณชีพ เตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในภาวะฉุกเฉิน ดูแลความสุขสบายทั่วไป ดูแลความสะอาดสิ่งแวดล้อม

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๔/๑๐
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้	๒๙ มี.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)		

แนวทางปฏิบัติ

การพยาบาลแรกรับ

๑. จัดให้ผู้ป่วยนอนในห้องแยกโรค โดยแยกไว้ในห้อง Negative pressure เท่านั้น
๒. ชักประวัติเพิ่มเติม อาการแสดง โรคประจำตัวอื่นๆ ยาที่ได้รับประทานประจำ การขาดยาและอื่นๆ
๓. ตรวจวัดสัญญาณชีพแรกรับ
๔. แนะนำผู้ป่วยเรื่องการใส่หน้ากากอนามัย /การล้างมือ/ การไอ จาม/การกำจัดเสมหะโดยนำกล่องขยะติดเชื้อมาไว้ที่ห้องผู้ป่วย การปฏิบัติตัวขณะอยู่ห้องแยก
๕. แนะนำการติดต่อเจ้าหน้าที่ ญาติและบุคคลภายนอกผ่าน โทรศัพท์และ Line
๖. ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ และอื่นๆ ตามแผนการรักษา
๗. รายงานแพทย์หากมีความผิดปกติ

การพยาบาลในห้องแยก

๑. แรกรับทุกเวรตรวจเยี่ยมอาการ ชักถาม อาการค้นหาปัญหาผู้ป่วย
๒. ให้การพยาบาลโดยกำจัดอาการรบกวน อาการไม่สุขสบาย เช่น ไข้ ปวดตามร่างกาย ไอปนเลือด รับประทานอาหารได้น้อยหรือไม่
๓. ตรวจวัดสัญญาณชีพทุก ๔ ชั่วโมง
๔. ดูแลให้พักอยู่ในห้อง Negative pressure ตลอดเวลา
๕. ติดตามผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ และอื่นๆ ตามแผนการรักษาถ้ามี
๕. เจ้าหน้าที่สวม N๙๕ /สวมหมวก/ถุงมือ ทุกครั้งที่เข้าห้องผู้ป่วย
๖. ถอดอุปกรณ์ภายในห้อง Anti room ก่อนออกจากห้องผู้ป่วยทุกครั้ง
๗. ดูแลให้ผู้ป่วยรับประทานยาต่อเนื่องพร้อมอธิบายเรื่องยาให้ทราบทุกครั้ง
๘. ดูแลให้สารน้ำและยาอื่นๆตามแผนการรักษาหากมีเพิ่มเติม
๙. ติดตามอาการเปลี่ยนแปลงและให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยและญาติเป็นระยะ
๑๐. หลังผู้ป่วยจำหน่ายให้ทำความสะอาดสิ่งแวดล้อม /ล้างแผ่นกรองเครื่องปรับอากาศ
๑๑. Ventilate ห้อง (ใช้พัดลมเป่าช่วยเป่าออกไปข้างนอก)อย่างน้อย ๒ ชั่วโมง ก่อนรับผู้ป่วยรายใหม่

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๕/๑๐
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้	๒๙ มิ.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)		

การวางแผนจำหน่าย

๑. สร้างสัมพันธ์ภาพกับผู้ป่วย พูดคุยซักถาม ตลอดจนรับฟังปัญหาต่างๆ ด้วยความเต็มใจ ทำให้ผู้ป่วยเกิดความรู้สึกไว้วางใจ ทั้งนี้การสนับสนุนของครอบครัวมีบทบาทที่สำคัญเข้ามาดูแลผู้ป่วย เกิดความมั่นใจในการดูแลผู้ป่วยเมื่อกลับบ้าน
๒. ประเมินความรู้เกี่ยวกับวัณโรค และให้ความรู้ญาติ/ผู้ดูแล เพื่อให้ผู้ป่วยมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินของโรค และความรู้ในการปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
๓. แนะนำให้ผู้ป่วยสวมใส่หน้ากากอนามัย หรือผ้าปิดปากและจมูกเวลาไอ จาม และ อาจจะแยกผู้ป่วยและของใช้ต่างๆ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
๔. คำแนะนำผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน ที่ต้องการพบแพทย์ มีดังนี้ -
 การปฏิบัติตัว สังเกตอาการผิดปกติอื่น เช่น อาการไอ เหนื่อยหอบมากขึ้น เสมหะมาก เปลี่ยนสี มีไข้ ควรรีบมาพบแพทย์ การรับประทานยาตามแผนการรักษาอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรหยุดยาเอง หากอาการยังไม่ดีขึ้น ให้รีบกลับมาพบแพทย์ หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรค เช่น เลิกบุหรี่ การอยู่ในบริเวณที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เช่น สถานที่แออัด มาพบแพทย์ตามนัด

๕. เครื่องชี้วัดคุณภาพ

๑. เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการประเมิน วางแผน ดูแลตามปัญหาและความต้องการ ตั้งแต่การพยาบาลแรกรับ การพยาบาลขณะอยู่ห้องแยก จนถึงระยะก่อนจำหน่ายผู้ป่วย ๑๐๐%
๒. เพื่อเป็นแนวทางให้บุคลากรทางการแพทย์ปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อวัณโรคได้ถูกต้อง ๑๐๐%

๖. เอกสารอ้างอิง

สำนักวัณโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2561). แนวทางการปฏิบัติป้องกันควบคุมวัณโรคที่อย่าสำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์.

สำนักวัณโรค กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2562).แนวทางการป้องกันและควบคุมการแพร่กระจายเชื้อวัณโรค. สำนักพิมพ์อักษรกราฟฟิคแอนด์ดีไซน์.

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๖/๑๐
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้	๒๙ ม.ค. ๒๕๖๖
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)		

ภาคผนวก

แบบประเมินทักษะ

การดูแลผู้ป่วยวัณโรค (TB) Tuberculosis

หน่วยงานหอผู้ป่วยแยกโรค 60/1.....โรงพยาบาลหนองคาย

วันที่.....ผู้นิเทศผู้รับการนิเทศ.....

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าตามความเห็นของท่าน

ปฏิบัติถูกต้อง คิดเป็น 1 คะแนน

ปฏิบัติไม่ถูกต้อง คิดเป็น ๐ คะแนน

คะแนนรวมที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน คือ \geq ร้อยละ 100

ลำดับ	กิจกรรม/เกณฑ์การประเมิน		ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	หมายเหตุ
1.	ล้างมือก่อนทำหัตถการ ถูกวิธี เหมาะสมกับกิจกรรม	สังเกต/ สัมภาษณ์			
2.	สวมN95 ทุกครั้งที่เข้าห้องผู้ป่วย	สังเกต/ สัมภาษณ์			
3.	ตรวจวัดสัญญาณชีพ ประเมินอัตราการหายใจ ลักษณะการหายใจ ซีฟจร และค่าความอิ่มตัวของออกซิเจนในเลือดทุก 15-30 นาที จนกระทั่ง ค่าอยู่ในระดับปกติจึงตรวจวัดทุก 1-4 ชั่วโมง หรือตาม ความเหมาะสม	สังเกต/ สัมภาษณ์			
4.	ดูแลให้เช็ดตัวลดไข้อย่างถูกวิธี พร้อมแนะนำญาติปฏิบัติได้อย่าง ถูกต้องมีประสิทธิภาพ	สังเกต/ สัมภาษณ์			
5.	สามารถแนะนำการปฏิบัติตัวของผู้สัมผัสร่วมบ้าน หากมีต้อง ปฏิบัติตัวและเข้ารับการรักษาตามแนวทาง	สังเกต/ สัมภาษณ์			
6.	สามารถดูแลและกำจัดอาการรบกวน ความไม่สบาย อาการ ข้างเคียงเช่น โสมาก รับประทานอาหารได้น้อย อ่อนเพลีย ได้ อย่างเหมาะสม	สังเกต/ สัมภาษณ์			
7.	สามารถแนะนำญาติในความเหตุผลที่ต้องอยู่ห้องแยกที่ โรงพยาบาลและการจัดสภาพแวดล้อมที่เหตาะสมแก่ผู้ป่วยและ การแยกผู้ป่วยในระยะแพร่เชื้อ	สังเกต/ สัมภาษณ์			
8.	อธิบายพยาธิสภาพของโรค อาการสำคัญของโรควัณโรค วิธี ป้องกันการแพร่กระจายให้ผู้ป่วยเข้าใจได้	สังเกต/ สัมภาษณ์			
9.	แนะนำการฉีดวัคซีนBCG ระยะเวลาที่ต้องฉีด สถานบริการวัคซีน ตั้งแต่แรกเกิด และตามช่วงวัย	สังเกต/ สัมภาษณ์			
10.	ดูแลให้ได้รับสารน้ำและอิเล็กโทรไลต์ อย่างเพียงพอ ตามแผนการ รักษา	สังเกต/ สัมภาษณ์			
11.	ติดตามผลการวิเคราะห์การตรวจทางห้องปฏิบัติการและรายงาน	สังเกต/ สัมภาษณ์			

โรงพยาบาลหนองคาย		ฉบับที่ A	หน้า ๗/๑๐		
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘		วันที่บังคับใช้	๒๙ มี.ย. ๒๕๖๖		
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)					
ลำดับ	กิจกรรม/เกณฑ์การประเมิน	วิธีการ	ปฏิบัติ ถูกต้อง	ปฏิบัติ ไม่ถูกต้อง	หมายเหตุ
12	ให้ข้อมูลแก่ญาติและผู้ป่วยเป็นระยะถึง แผนการรักษาและให้กำลังใจ	สังเกต/ สัมภาษณ์			
13	บันทึกทางการพยาบาลเหมาะสม สอดคล้อง กับอาการผู้ป่วย	สังเกต/ สัมภาษณ์			
14	อธิบายสรรพคุณของยา การรับประทานยาอย่างถูกวิธี	สังเกต/ สัมภาษณ์			
15.	ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวก่อนกลับบ้านและอาการผิดปกติที่ควรกลับมาพบแพทย์ การมาติดตามการรักษาตามแพทย์นัด	สังเกต/ สัมภาษณ์			
	คะแนนรวม/ร้อยละ				

โรงพยาบาลหนองคาย	ฉบับที่ A	หน้า ๘/๑๐
ระเบียบปฏิบัติเลขที่ NK-WI-COH๑-๐๐๘	วันที่บังคับใช้	๒๙ มิ.ย. ๒๕๖๖
เรื่อง การดูแลผู้ป่วยวัณโรค(TB)		

การประเมินผลทักษะ

การดูแลผู้ป่วยวัณโรค (TB) Tuberculosis

คะแนนเต็มทั้งหมด 15 คะแนน ผลการทดสอบ คะแนน

ผลการประเมิน (เกณฑ์=15 คะแนน,100 %) () ผ่าน () ควรปรับปรุง () ไม่ผ่าน

ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วิธีการเรียนรู้ (Learning option)

- () สอน ชี้แนะในระหว่างปฏิบัติ () ทบทวนเอกสาร ตำรา
- () ฝึกปฏิบัติ โดยให้สาธิตให้ดู () จัดพยาบาลพี่เลี้ยง
- () จัดโปรแกรมการฝึกอบรมให้ภายในหน่วยงาน () ส่งไปอบรมนอกสถานที่ () อื่นๆ

.....

(ลงชื่อ) ผู้ประเมิน.....

(ลงชื่อ) ผู้รับการประเมิน.....

